

Keerpunt

M en R 2017/132

In mijn woonplaats Zoetermeer had je vroeger een zwembad Het Keerpunt, waar ik op warme zomerdagen met mijn dochters naar toe ging. Ik moest daar aan denken toen ik de afgelopen dagen het nieuwe Regeerakkoord *Vertrouwen in de toekomst* las.

Het bevat een apart hoofdstuk 3 over klimaat en energie met de aansprekende titel *Nederland wordt duurzaam*. Dat hoofdstuk staat bol van nieuw beleid en concrete maatregelen op dit terrein. Zo bol zelfs dat al die voornemens hier met geen mogelijkheid op te sommen zijn. Ik volsta met een selectie. De uitstoot van broeikasgassen wordt met 49% in 2030 verder teruggebracht dan waartoe Europese afspraken (40%) verplichten, het kabinet kiest opvallend genoeg dus zelf voor een nationale kop. In Europees verband wordt door Nederland bovendien een verdere reductie van 55% in 2030 bepleit. Er komen een nationaal klimaat- en energieakkoord en een Klimaatwet. De stimuleringsregeling voor duurzame energieproductie (SDE+) wordt verbreed en de energiebelasting verhoogd, waardoor prikkels voor energiebesparing en emissiereductie ontstaan. De belastingen worden vergroend. Milieuvervuilend gedrag wordt beprijsd. Er komt een kilometerheffing voor vrachtverkeer en, als internationaal overleg niets oplevert, een vliegbelasting. De kolencentrales worden uiterlijk in 2030 gesloten. Alle nieuwe auto's zijn in 2030 emissieloos. De gebouwde omgeving wordt verduurzaamd. Er komen gasvrije wijken. Aan het eind van de kabinetsperiode worden circa 50.000 nieuwbouwwoningen per jaar aardgasloos opgeleverd en 200.000 huizen per jaar worden verduurzaamd.

Natuurlijk zijn dit nog maar voornemens. Natuurlijk moet de nieuwe minister voor Klimaat en Energie, nog zo'n vernieuwing, dat allemaal nog maar waar gaan maken en zal hij de nodige beren op zijn weg tegenkomen. Natuurlijk is het de vraag of er wel geld genoeg is voor al die nieuwe maatregelen. Natuurlijk is de ondergrondse opslag van CO₂ geen maatregel die aan bestrijding bij de bron doet denken. Natuurlijk kosten die maatregelen tijd en denkt een volgend kabinet er mogelijk weer heel anders over.

Maar toch. Mijn zwembad bestaat helaas niet meer, maar bestudering van het Regeerakkoord had wel iets van een frisse duik. Er lijkt echt sprake van een Keerpunt. Het nieuwe kabinet wil overduidelijk een nieuwe weg inslaan. Duwtjes van de rechter in de goede richting zijn misschien niet meer nodig. Daarbij realiseert het kabinet zich gelukkig dat men hierbij de steun van de decentrale overheden, de

burgers, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties nodig heeft. De hand wordt nadrukkelijk uitgestoken. Die decentrale overheden pakken die hand graag aan. Met hun gezamenlijke Investeringsagenda *Naar een duurzaam Nederland* van begin dit jaar hebben zij hun stevige ambities op het terrein van klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie immers reeds naar buiten gebracht. Ook veel bedrijven hebben concrete ideeën en steeds meer burgers nemen zelf de regie in handen, bijv. via energiecorporaties. Het klimaat is dus uitermate gunstig voor een goede samenwerking op dit terrein. Dat past ook bij ons Polderland. Het keerpunt is zeker ook in juridisch opzicht interessant (Klimaatwet, de vele akkoorden, vergroening van belastingstelsel, wegnemen juridische belemmeringen voor duurzaamheidsprojecten, de betekenis van de Omgevingswet in dit kader etc.). De redactie nodigt de lezers dan ook graag uit om via bijdragen de betekenis van het Regeerakkoord verder uit te diepen. Voor dit moment volstaat de markering van dit keerpunt.